

Fettavskiljare

Information, installation och tömning

Varför fettavskiljare?

Fett skapar stora problem i det kommunala avloppsnätet. De allmänna avloppsledningarna är dimensionerade för att ta emot spillvatten av hushållskaraktär. Fett i spillvatten från livsmedelsverksamheter måste därför avskiljas innan det når det allmänna ledningsnätet. Fett i spillvatten bidrar till ökad korrosion på ledningsnätet och det orsakar även stopp i ledningar och problem i pumpstationer då fett stelnar när det når ledningarna i marken där vattnets temperatur är lägre.

Stopp i avloppsrören kan i värsta fall orsaka källaröversvämningar eller bräddningar/utsläpp av orenat avloppsvatten. Fett orsakar dålig lukt, gasbildning och frätskador på ledningsrören och har dessutom en negativ inverkan på den biologiska reningen vid avloppsreningsverken. Problemen genererar stora kostnader för VA-kollektivet i kommunen.

När behövs en fettavskiljare?

Alla verksamheter som är anslutna till det kommunala avloppsnätet och ger upphov till högre fetthalt i sitt avloppsvatten, än vad ett hushåll normalt sett kan anses ge upphov till, ska ha en fettavskiljare installerad. Det inkluderar i princip alla livsmedelsverksamheter med undantag för mindre livsmedelsverksamheter där ingen bakning eller matlagning utförs och där diskbehovet är lågt.

Exempel på verksamheter som normalt sätt är i behov av en fettavskiljare;

- Bageri
- Café
- Catering
- Gatukök
- Konditorier
- Hamburgerbar
- Livsmedelsbutik med bageri, chark, tillagning och servering
- Livsmedelsindustrier
- Matsal
- Mejeri
- Mottagningskök
- Pizzeria
- Produktionskök
- Restaurang
- Rökerier
- Slakteri
- Storkök
- Sushirestauranger

Krav på fettavskiljning kan även finnas på andra typer av verksamheter. Vid osäkerhet om din verksamhet behöver en fettavskiljare kontakta Marks kommun – Teknik och serviceförvaltningen – VA.

Enligt både kommunala¹ och nationella regler och bestämmelse är det fastighetsägaren som ska se till att avloppsvatten som kan skada ledningsnätet, inte släpps ut till den allmänna VA-anläggningen. För att klara detta avseende fett, är den enklaste och mest effektiva lösningen en fettavskiljare.

¹ Se Allmänna bestämmelser för användande av Marks kommun allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA) för mer information. Denna går <http://www.mark.se/bygga-och-bo/vatten-och-avlopp/kommunalt-vatten-och-avlopp/>

Ytterligare information för dig som har en fettavskiljare

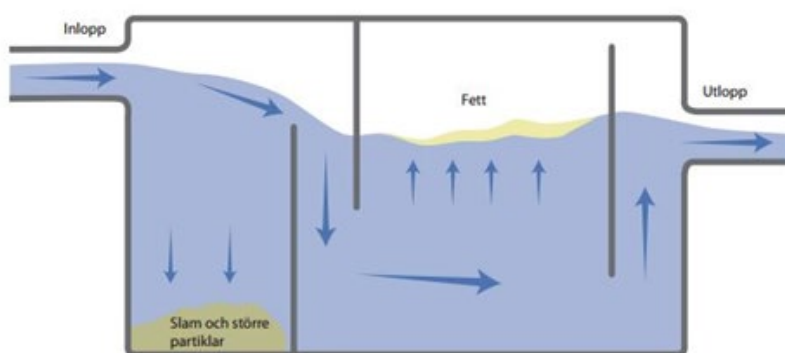
Hantering av fett och fritureolja

En fettavskiljare är konstruerad för att skilja av fett som blandats med vatten. Anläggningen klarar inte av att ta emot rent fett. Fritureolja och stora mängder stekfett får därför aldrig hällas direkt ner i avloppet även fast en fettavskiljare är installerad. Oljan och fettets ska samlas upp i ett kärl eller annan lämplig behållare. Uppsamlad fritureolja och stekfett är gynnsamt att återvinna vilket kan göras genom kontakt med en fettåtervinningsentreprenör.

Trots att fett och olja samlas upp och omhändertas separat är verksamheten i behov av en fettavskiljare då avloppsvattnet tillför höga mängder fett även från rengöring av köksverktyg, serveringstallrikar och köksytor. Fettuppsamling och fettavskiljare utesluter alltså inte varandra utan ska användas som en gemensam lösning.

Hur fungerar fettavskiljaren?

Fettavskiljare fungerar enligt principen att fett har en lägre densitet än vatten. Spillvattnet från diskmaskiner och diskhoar leds genom två fack i avskiljaren. I det första sjunker tunga partiklar, så som slam, till botten. I det andra flyter fett, som är lättare än vatten, upp till ytan. På så vis avskiljs både slam och fett från spillvattnet. Det renade vattnet leds vidare ut till ledningsnätet. Fettavskiljaren måste tömmas *innan* den blivit full, för att funktionen inte ska gå förlorad och fettets som flyter på ytan rinner ut i utloppet (se bild nedan).

Schematisk skiss över hur en fettavskiljare fungerar.

Dimensionering och konstruktion.

Anläggningen ska vara dimensionerad efter uppskattat antal gäster och det högsta värdet ska användas (eller utifrån antalet maskiner som är anslutna till anläggningen). Standard föreskriften SS-EN 1825-2 ska användas vid dimensionering och anläggningen ska vara konstruerad enligt standard föreskriften SS-EN 1825-1.

Fettavskiljaren ska vara flödestestad och typgodkänd samt medge provtagning.

Placering

- Fettavskiljaren placering bör vara så nära källan som möjligt men tänkt på att tömning ska kunna utföras utan svårighet.
- Lämpligast placering är utomhus. Om det inte går kan den placeras inomhus.
- Vid val av en inomhusplacering ska kall-och varmvatten med bra flöde finnas tillgängligt och rummets ventilation ska ses över. En ledning med tillhörande koppling behöver vara utdragen ur huset och placerad på lämpligt ställe.
- Placering ska ske så att tömningsbilen lätt kan komma åt att tömma. Slamsugning bör kunna utföras direkt genom avskiljarens inspektionslock.
- Dragvägen för sugslang ska vara fri från hinder som staket, murar, planteringar eller annan växtlighet.
- Nedgrävd fettavskiljare ska vara försedd med fallskydd.
- Vaskar, diskmaskiner och golvbrunnar ska kopplas till fettavskiljaren.
- Övrigt avlopp från exempelvis toaletter får inte anslutas till fettavskiljaren.
- Enligt livsmedelslagen får fettavskiljare inte placeras så att livsmedel kan förorenas. Avskiljaren ska placeras så att sugslangen och annan utrustning som krävs vid tömning inte dras genom lokaler där man hanterar livsmedel.

Tömning

Fettavskiljarslam klassas som hushållsavfall och enligt Miljöbalken är det kommunens ansvar att ta hand om hushållsavfall. Det medför att tömning endast får ske av kommunen upphandlad entreprenör.

Enligt Marks kommuns renhållningsföreskrifter ansvarar fastighetsägaren för skötsel och underhåll så att den alltid fyller avsedd funktion. Den ska tömmas och rengöras regelbundet. Anledningarna är dels att uppfylla funktionen. När det samlats för mycket avskilt material fungerar inte avskiljaren utan fett rinner rakt igenom. Den andra anledningen är av hygieniska skäl. Om den inte sköts kan bakterier växa till och anläggningen kan börja lukta.

Tömningsintervallet kan variera mellan olika verksamheter och bestäms av att fettavskiljarens funktionen alltid ska upprätthållas. Ett minsta antal tömningar om året framgår av kommunens renhållningsföreskrifter. Om verksamhetsutövaren slarvar med att samla upp synligt fett och slam som annars hamnar i avskiljaren kan antalet tömningar behöva ökas. Om intervallet behöver ändras får fastighetsägaren ett meddelande från Marks kommun.

Fettavskiljaren ska tömmas helt och hållet och därefter rensas. För installation inomhus är det därför viktigt att det finns en vattenslang i anslutning till fettavskiljaren. Eventuellt kan även ledningarna till och från avskiljaren behöva rensas. Efter tömningen ska avskiljaren återfyllas med vatten så att funktion uppnås. Detta är fastighetsägarens ansvar och kan beställas enligt entreprenörens prislista.

Ansvar

Både fastighetsägaren och verksamhetsutövaren har ansvar för att anläggningen fungerar tillfredsställande samt att tillsyn och underhåll genomförs. Det regleras inom ramen för verksamhetsutövarens egenkontroll och genom fastighetsägarens ansvar för sina och eventuella hyresgästers utsläpp till ledningsnätet inför VA-huvudmannen (Marks kommun).

Vad händer om en fettavskiljare inte installeras?

Om alla tar sitt ansvar kommer driftskostnader och slitage på VA-ledningarna att minska och färre problem uppstår. Om problem uppstår på grund av att fastighetsägaren har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet kan Teknik- och serviceförvaltningen enligt *Lag om allmänna vattentjänster 2006:412 47§* ta ut en avgift för extra spolning av avloppsledningarna som uppstår. Den som förorsakar ett eventuellt stopp får även stå för kostnaderna i samband med stoppet, vilket kan bli stora kostnader. Om en fastighet släpper ut sådana mängder fett att det uppkommer olägenhet i ledningarna har Teknik- och serviceförvaltningen enligt *Lag om allmänna vattentjänster 2006:412 18§* rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten.

Regelverk

- *Lagen om allmänna vattentjänster (2006:42, 21§)* anger att en fastighetsägare inte får använda en allmän va- anläggning på ett sätt som innebär att avloppet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medför skada eller olägenhet.
- *ABVA, allmänna bestämmelser för användandet av Marks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar*, en fastighetsägare får inte tillföra avloppen fett i större mängd.
Bestämmelserna i *ABVA* omfattar även att fettavskiljare ska ses över regelbundet och tömmas så ofta, att den alltid uppfyller avsedd funktion.
- *BFS, allmänna råd till boverkets byggregler (2011:6, avsnitt 6:641)*, avskiljare bör finnas om spillvattnet kan innehålla mer än obetydliga mängder av fett som avskils när avloppsvattnet kyls ner.

Vid installation av fettavskiljare - gör så här

Här följer några goda råd på vad man ska tänka på vid nyinstallation eller avsevärd ändring av befintlig fettavskiljare

1. Installation måste föregås av anmälan till byggenheten och startbesked måste erhållas innan installationen påbörjas. Anmälningssblankett *Bygganmälan* finns under blankettarkiv på mark.se
2. Anlita VVS- eller byggfirma som installerar fettavskiljare. Dessa kan hjälpa till med att ta fram en lämplig modell och dimension för fettavskiljaren. Fettavskiljaren ska vara flödestestad, typgodkänd samt medge provtagning i enlighet med standard föreskriften SS-EN 1825-1 samt dimensioneras enligt standard föreskriften SS-EN 1825-2.
3. Samråd tidigt med Teknik- och serviceförvaltningen avseende placering av fettavskiljare för lämplig åtkomst vid tömning samt vilken storlek på fettavskiljare som har valts för fastigheten.
4. Anmälningssblanketten *anmälan om installation av fettavskiljare* ska fyllas i och skickas in till Teknik och serviceförvaltningen. Blanketten skickas till följande adress.
Marks kommun
TSF Kundtjänst
51180 Kinna

För att få en anmälningssblankett för fettavskiljare kontakt Teknik och serviceförvaltningens kundtjänst VA och avfall.

För mer information

www.mark.se

- Teknik och Serviceförvaltningen
Kundtjänst VA och avfall
kundtjanst@mark.se 0320-21 70 55
- Samhällsbyggnadsförvaltningen
Miljöenheten
mhn@mark.se 0320-21 70 00
- Samhällsbyggnadsförvaltningen
Byggenheten
pbn@mark.se 0320-21 71 90